

Irán oznámil, že neúmyselne zostrelil ukrajinské lietadlo a súhlasil s odškodnením pozostalých

- CZ24 News | 12. ledna 2020

UKRAJINA: Lietadlo ukrajinskej leteckej spoločnosti Ukraine International Airlines havarovalo v stredu krátko po štarte z letiska v Teheráne. Nehodu nikto neprežil.

Irán v sobotu priznal, že jeho armáda "neúmyselne" zostrelila ukrajinské dopravné lietadlo. Pri tragédii neďaleko Teheránu zahynulo v stredu všetkých 176 ľudí na palube. Informovala o tom agentúra AP s odvolaním sa na štátne médiá. Podľa Iránu nešťastie spôsobila "ľudská chyba".

Podľa vyhlásenia, z ktorého citovali štátne médiá, sa ukrajinské lietadlo omylom považovalo za "nepriateľský cieľ" po tom, ako zmenilo smer k "citlivému vojenskému stredisku" iránskych revolučných gárd. Podľa príslušného vyhlásenia boli v tom čase Iránci "v stave najvyššej pohotovosti". Agentúra AP pripomenula, že krajina má napäté vzťahy so Spojenými štátmi.

Vo vyhlásení sa ďalej uvádza, že zostrelenie lietadla spôsobila "ľudská chyba". Teherán sa za tragédiu ospravedlnil s tým, že svoje systémy zmodernizuje, aby sa takýmto "chybám" v budúcnosti zabránilo. Uviedol tiež, že osoby zodpovedné za tragédiu budú trestne stíhané.

Lietadlo ukrajinskej leteckej spoločnosti Ukraine International Airlines havarovalo v stredu krátko po štarte z letiska v Teheráne. Nehodu nikto neprežil.

Medzi obeťami boli dvaja Ukrajinci a deväť ukrajinských členov posádky, 82 iránskych občanov, najmenej 57 Kanadanov, desať Švédov, štyria Afganci, traja Nemci a traja Briti. Kanadská vláda pôvodne oznámila, že pri nehode zahynulo 63 jej občanov.

Spojené štáty a Kanada tvrdili, že podľa špiónážnych informácií Irán zasiahol Boeing 737-800 leteckej spoločnosti UIA raketou, zrejme omylom. Teherán toto tvrdenie niekoľko dní odmietal.

Veliteľ letectva iránskych gárd prevzal zodpovednosť za zostrelenie lietadla

Veliteľ vzdušných síl iránskych revolučných gárd brigádny generál Amír Alí Hádžízáde prevzal v sobotu plnú zodpovednosť za zostrelenie ukrajinského dopravného lietadla, pri ktorom zahynulo v stredu všetkých 176 ľudí na jeho palube.

"Preberám plnú zodpovednosť a podrobím sa akémukoľvek rozhodnutiu, ktoré bude prijaté," povedal generál vo vysielaní iránskej štátnej televízie. "Pomyslel som si v tej chvíli (keď som sa dozvedel o páde toho lietadla), že radšej byť mŕtvy než toto," dodal veliteľ.

Íránske ozbrojené sily zostrelili ukrajinské lietadlo v dôsledku ľudskej chyby, pretože si ho zmýlili s riadenou strelou, povedal v sobotu veliteľ vzdušných síl revolučných gárd brigádny generál Amír Alí Hádžízáde.

Strela vypálená na ukrajinské lietadlo vybuchla podľa generálových slov v blízkosti lietadla, ktoré sa následne zrútilo.

"Bola to strela krátkeho doletu, ktorá explodovala vedľa lietadla. Preto mohol ten stroj ešte chvíľu

pokračovať v lete,” uviedol generál Hádžízáde. “Lietadlo vybuchlo až vtedy, keď dopadlo na zem,” spresnil veliteľ leteckých síl revolučných gárd.

“Lietadlo bolo identifikované ako riadená strela,” citovala generála iránska tlačová agentúra ISNA, ktorej spravodajstvo prebrala agentúra TASS. “Operátor mal len desať sekúnd na rozhodnutie,” vysvetlil veliteľ.

Navyše, o tom, či objekt zostreliť alebo nie, sa musel operátor rozhodnúť sám, pretože mal v tej chvíli prerušené s okolitým svetom rádiové spojenie, priblížil generál Hádžízáde podľa agentúry AFP vo vysielaní iránskej štátnej televízie.

Irán súhlasil s odškodnením pozostalých, pomoc poskytne aj Kyjev

Irán predbežne súhlasil s vyplatením odškodného rodinám, ktorých príbuzní zahynuli pri stredajšom zostrelení ukrajinského lietadla pri Teheráne.

Podľa agentúry Ukrinform to v sobotu uviedol tajomník ukrajinskej Rady pre národnú bezpečnosť a obranu (RNBO) Olexij Danilov, ktorý dodal, že Irán sa zaviazal zaplatiť aj cenu zostreleného lietadla.

“Irán úplne kompenzuje všetko,” uviedol Danilov v sobotu pre britskú rozhlasovú stanicu BBC. Podľa neho Irán pristúpil na tento krok, pretože oficiálne uznal, že jeho armáda zostrelila ukrajinské lietadlo so 176 osobami na palube. Pád lietadla nikto neprežil. Danilov spresnil, že nároky na odškodné mali byť aj témou sobotňajšieho telefonického rozhovoru ukrajinského prezidenta Volodymyra Zelenského s jeho iránskym náprotivkom Hasanom Rúháním.

Prezident Zelenskyj v sobotu vo svojom videoposolstve k občanom Ukrajiny vyhlásil, že ukrajinská vláda poskytne finančnú pomoc rodinám osôb zabitých pri páde ukrajinského boeingu v Iráne a štát im pomôže získať náhrady za spôsobené škody a ujmu. Spresnil, že *“štát sa tiež bude snažiť získať odškodnenie od dopravcu, poisťovacích spoločností a Iránskej islamskej republiky.”*

Podľa Zelenského *“Ukrajina systematicky a bez hnevu zisťovala príčiny havárie”*. Uviedol, že *“vysoká profesionalita ukrajinských odborníkov, ktorí sú na mieste nešťastia v Iráne, neumožnila skryť pravdu o tragédii.”*

“Chcem osobitne vyzdvihnúť prácu ukrajinských odborníkov v Iráne. Ich vysoká profesionalita a efektívnosť, presvedčivé predbežné zistenia a dôkazy nájdené v Teheráne nedovolili skryť pravdu,” uviedol Zelenskyj.

Danilov: Ukrajina mala dôkazy o zostrelení lietadla pred priznaním sa Iránu

Ukrajinská strana mala dôkaz o raketovom útoku na lietadlo spoločnosti Ukraine International Airlines ešte pred tým, ako sa k nemu v sobotu Irán priznal.

Uviedol to v sobotu tajomník ukrajinskej Rady národnej bezpečnosti a obrany (RNBO) Olexij Danilov.

“S vysokou pravdepodobnosťou poznáme názov tejto rakety, vieme, kedy ju iránske orgány kúpili, a vieme, od koho ju kúpili,” uviedol Danilov.

Podľa jeho názoru práve fakt, že Kyjev mal tieto dôkazy a zverejnil, že medzi hlavné verzie príčin havárie patrí zostrelenie lietadla raketou, mali vplyv na Irán, ktorý zodpovednosť za stredajšiu tragédiu priznal v sobotu. Spočiatku Irán tvrdil, že ukrajinské lietadlo havarovalo v dôsledku technickej poruchy.

Danilov dodal, že podľa fotografie, ktorú v sobotu zverejnila kancelária ukrajinského prezidenta, je jasné, že vystrelená raketa zasiahla kokpit. Piloti “hneď po prvom zásahu zomreli,” zdôraznil Danilov. Na fotografii podľa neho jasne vidno aj otvory po rakete.

Danilov zároveň uviedol, že Ukrajina nezastaví vyšetrovanie tejto katastrofy napriek tomu, že Irán sa už medzičasom k zostreleniu lietadla priznal. Podľa Danilova Kyjev bude požadovať potrestanie osôb zodpovedných za tento čin.

Rúhání slúbil Zelenskému potrestať vinných za zostrelenie lietadla

Iránsky prezident Hasan Rúhání v sobotu prisľúbil ukrajinskému prezidentovi Volodymyrovi Zelenskému, že všetky osoby zodpovedné za stredajšie zostrelenie ukrajinského lietadla budú postavené pred súd.

Informovala o tom v sobotu agentúra AFP, ktorá sa odvolala na vyhlásenie Zelenského tlačovej služby. Agentúra Ukrinform dodala, že Rúhání a Zelenskyj v sobotu absolvovali spoločný telefonát.

Zelenského tlačová služba spresnila, že Rúhání sa počas telefonátu v mene Iránu ospravedlnil za tragédiu, pri ktorej zahynulo 176 ľudí, a vyjadril sústrasť ukrajinskému národu a rodinám obetí z lietadla spoločnosti Ukraine International Airlines (UIA) zostreleného v stredu ráno krátko po štarte z letiska v Teheráne.

Iránsky prezident podľa Kyjeva dodal, že Irán plne uznáva, že táto tragédia bola dôsledkom chýb iránskeho vojenského personálu.

Ukrajinský prezident prostredníctvom svojho konta na sociálnej sieti Twitter napísal, že iránskeму prezidentovi oznámil, že trvá na neodkladnom dokončení identifikácie osôb zabitých pri zostrelení lietadla Boeing-737 a žiada aj stíhanie osôb zaň zodpovedných. Požiadaval aj o prevoz telesných pozostatkov obetí na Ukrajinu.

Zelenskyj tiež napísal, že priznanie sa Iránu k zostreleniu ukrajinského lietadla je „krok správnym smerom“. Zdôraznil súčasne, že vinníci zodpovední za zostrelenie lietadla musia niesť zodpovednosť. Deklaroval aj, že očakáva plnú právnu a technickú súčinnosť so zainteresovanými iránskymi orgánmi.

Plnú zodpovednosť za zostrelenie ukrajinského dopravného lietadla prevzal v sobotu veliteľ vzdušných síl iránskych revolučných gárd brigádny generál Amír Alí Hádžízáde, ktorý dodal, že sa podrobí akémukoľvek rozhodnutiu, ktoré v súvislosti s tým bude prijaté.

Iránsky prezident Rúhání už v sobotu dopoludnia vyjadril „hlbokú ľútosť“ nad zostrelením lietadla, pričom to označil za „obrovskú tragédiu a neodpustiteľnú chybu“.

Sústrasť pozostalým vyjadril aj iránsky najvyšší vodca ajatolláh Alí Chameneí, ktorý súčasne nariadil ozbrojeným silám svojej krajiny, aby dôsledne naprávali zistené nedostatky s cieľom predísť podobným chybám, aká sa stala v prípade neúmyselne zostreleného ukrajinského dopravného lietadla.